

Museum Het Rembrandthuis **Jaarverslag 2011**

MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

Jodenbreestraat 4
1011 NK Amsterdam
020 5200400

www.rembrandthuis.nl

3 INTRODUCTIE

Voorwoord
Raad van Toezicht

9 OUDE HUIS & COLLECTIE

Vaste presentatie
Collectie op Reis *Rembrandt in Japan*
Collectieregistratie
Bibliotheek

15 TENTOONSTELLINGEN

Kabinet van een kenner – Prenten uit de Collectie Frits Lugt
De laatste Caravaggio
De betoverde wereld van Anneke Kuiper – Grafiek, schilderijen en pastels
Rembrandt & Lucas van Leyden
Gedrukt tot Amsterdam – Amsterdamse prentmakers en -uitgevers in de Gouden Eeuw
In het voetspoor van Rembrandt – Hollandse schilderkunst uit privébezit

25 EDUCATIE & PUBLIEKSBEGELEIDING

Algemeen
Activiteiten (selectie)
Publieksbegeleiding
Volwassenen educatie
Kinderactiviteiten
Evenementen & samenwerking

33 COMMUNICATIE & MARKETING

37 BEZOEKERS

Bezoekersaantallen

41 BEDRIJFSVOERING

Huisvesting en onderhoud van de gebouwen
Winkel
Personeel en organisatie

45 FINANCIËN

Fondsenwerving & sponsoring
Verkort financieel verslag en verkorte balans

49 BIJLAGEN

Verbonden partijen
Aanwinsten museum
Uitgaande bruiklenen
Personalía

INTRODUCTIE

5 VOORWOORD

6 RAAD VAN TOEZICHT

*'Geweldig initiatief. 100 jaar Rembrandthuis.
Leerzame demonstraties. Dank.'*

10|06|2011 Kitty

Op 10 juni 2011 was het 100 jaar geleden dat koningin Wilhelmina Museum Het Rembrandthuis opende. Het jubileum werd gevierd in de Zuiderkerk met een aantal bijzondere lezingen en een feestelijke receptie. Het was een jaar waarop het museum met veel voldoening kan terugkijken, want voor de tweede keer op rij is het museum door meer dan 200.000 mensen bezocht. Hiermee staat het Rembrandthuis in de top zeven van de Amsterdamse musea. Het leeuwendeel van de bezoekers zijn buitenlandse toeristen. Dat het toeristisch bezoek op nagenoeg hetzelfde peil is gebleven als in voorgaande jaren stemt tot optimisme. Vooral omdat een belangrijk deel uit Zuid-Europa afkomstig is, waar de gevolgen van de recessie en de monetaire crisis juist het sterkst merkbaar zijn.

In 2011 werden opnieuw etsen uit de collectie van Museum Het Rembrandthuis tentoongesteld in het buitenland. Deze tentoonstellingen dragen niet alleen bij tot de naamsbekendheid van het museum maar zijn ook een uitstekend marketinginstrument voor de

gemeente Amsterdam. Na eerdere succesvolle presentaties in Costa Rica, Panama, Oman en Brazilië, waren onze etsen in 2011 op twee locaties te zien in Japan: Tokio en Nagoya. Op het moment dat Janrense Boonstra zijn openingstoespraak hield in het National Museum of Western Art in Tokio, vond de aardbeving plaats. Gelukkig was er in het museum geen schade, en bleven onze etsen ongedeerd.

De tentoonstellingen, waaronder die van het laatste schilderij van Caravaggio aan het begin van het jaar, en de tentoonstelling van de verzameling 17de eeuwse schilderijen van de Amerikaanse collectionneur Alfred Bader, waren succesvol. Zij trokken niet alleen veel belangstelling van het publiek, maar ook veel aandacht van de media.

Op 2 december werd in het Rembrandthuis tevens een tot dan toe onbekend schilderij van Rembrandt gepresenteerd, *Oude man met baard* uit 1630. Het paneeltje is voor langere tijd in bruikleen gegeven door een particuliere verzamelaar. De toeschrijving kwam tot stand door een unieke samenwerking tussen kunsthisto-

Viering '100 jaar Rembrandthuis' op 10 juni in de Zuiderkerk
(op de voorste rij vlnr, Boudewijn Bakker, Ruud Nederveen en Carolien Gehrels)

rici en natuurwetenschappers. De toeschrijving aan Rembrandt werd uitvoerig toegelicht voor de aanwezige pers, wat leidde tot grote aandacht in de media.

De entreehal en de winkel van het museum zijn in het voorjaar totaal vernieuwd. Het ontwerp voor de winkel is gemaakt door Peter Sas, de architect van het interieur van het museum. Door het gebruik van heldere kleuren en eigentijdse materialen maakt de winkel nu een moderne, uitnodigende en vooral gastvrije indruk.

Het museum dankt de gemeente Amsterdam voor de structurele subsidie. Een woord van dank gaat ook uit naar Kikkoman Foods BV te Sappemeer die al bijna vijftien jaar het museum jaarlijks financieel ondersteunt.

Graag willen wij, mede namens de Raad van Toezicht, alle medewerkers van het museum bedanken voor hun inzet.

Janrense Boonstra, *directeur*
Michiel Kersten, *adjunct-directeur*

RAAD VAN TOEZICHT

De samenstelling van de Raad van Toezicht is ongewijzigd gebleven. De Raad is in 2011 vier maal in vergadering bijeen geweest. Het reglement van de Raad van Toezicht en het bestuursreglement zullen in 2012 worden vastgesteld. Zowel de Raad van Toezicht als het bestuur van het Rembrandthuis (directie) onderschrijven de Code Cultural Governance en volgen de Best Practice-bepalingen waardoor 'good governance' wordt bevorderd. In 2011 heeft de Raad van Toezicht de directie met raad en daad bijgestaan bij de zoektocht naar een nieuwe huisvesting voor de kantoren en de bibliotheek (Rembrandt Informatie Centrum) en de educatieve functie. Daarnaast is voorbereiding voor het Bedrijfsplan 2012-2016 en met name de strategische keuzes die hieraan ten grondslag liggen, een terugkerend onderwerp geweest in de vergaderingen.

LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Dhr. R.Th.M. Nederveen, *voorzitter*
Mw. mr. S.R. Reuling, *vice-voorzitter*
Mw. drs. D.E. Manson, *audit commissie*
Dhr. ir. I. Kalisvaart, *audit commissie*
Dhr. L. Cornelissen, *lid*
Mw. drs. E. Kwaks, *lid*

OUDE HUIS & COLLECTIE

10 VASTE PRESENTATIE

12 COLLECTIE OP REIS
Rembrandt in Japan

13 COLLECTIEREGISTRATIE

13 BIBLIOTHEEK

*‘Very interesting visit. The explanation
of the paintings was definitely the highlight.’*

o8|11|11 Gain Ilaus Bilbao

Het museum streeft er voortdurend naar om de vaste presentatie in de vertrekken van het voormalige woonhuis van Rembrandt te vernieuwen en waar mogelijk te verbeteren. In 2011 is dit vooral gebeurd door de in het museum aanwezige schilderijencollectie met een aantal belangrijke bruiklenen te verrijken. Een spectaculaire aanwinst vormt het levensgrote portret van de predikant *Eleazer Swalmius* uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, dat momenteel wordt verbouwd. Dit onlangs herontdekte topstuk uit 1637 zal voor langere tijd een van de wanden sieren van de Sael, Rembrandts vroegere huiskamer.

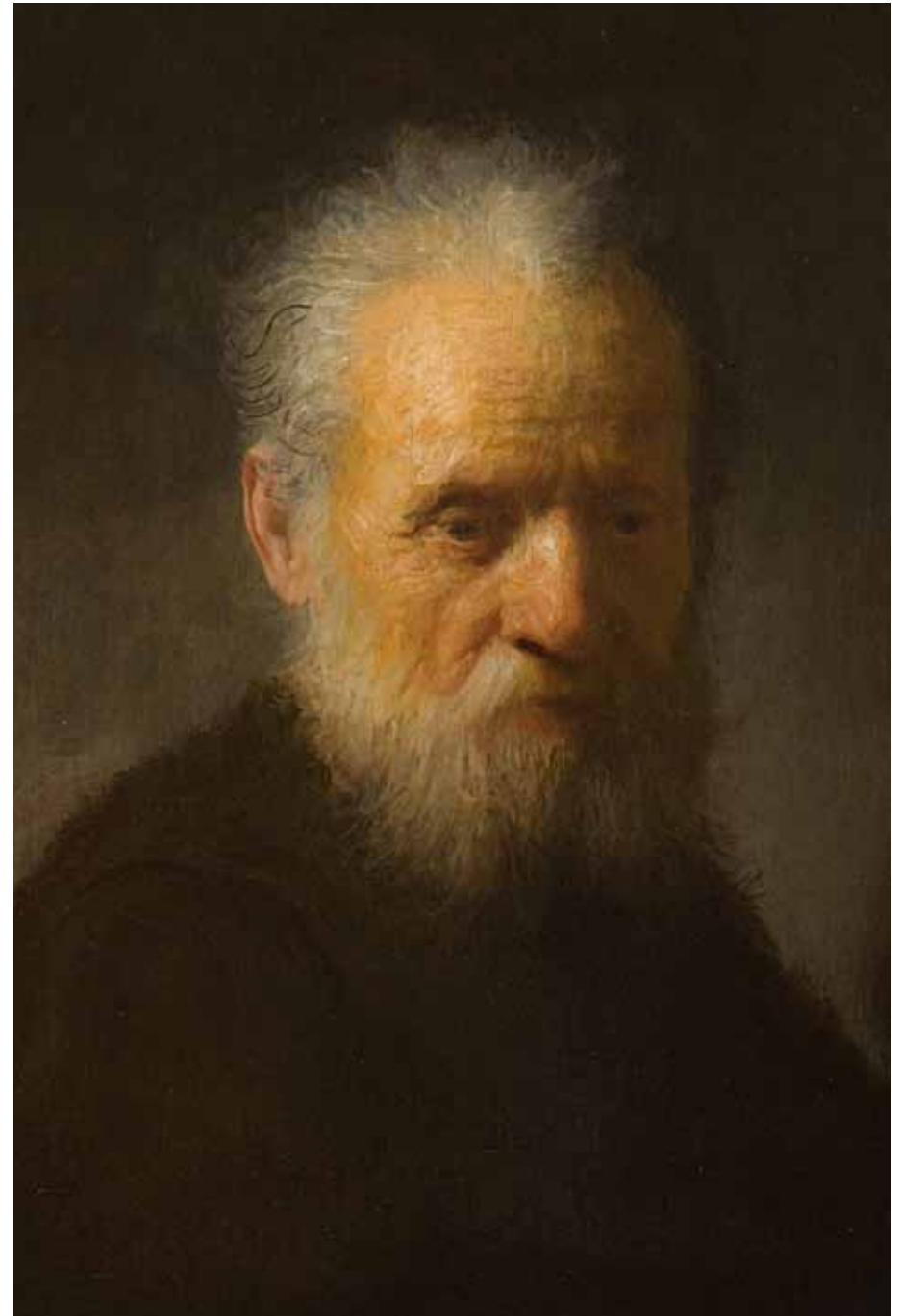
Een ander belangrijk bruikleen dat langdurig in hetzelfde vertrek te zien zal zijn, is een – pas onlangs aan Rembrandt toegeschreven – *tronie van een oude man met baard*, die de meester aan het eind van zijn Leidse periode schilderde. De presentatie van dit onbekende schilderij

haalde begin december de voorpagina's van alle kranten.

Ook in de Sael is voor enige jaren een publiekslieveling uit het Rijksmuseum te gast, *De Heilige Familie bij avondlicht*, dat door een leerling van Rembrandt werd geschilderd. In het Voorhuys is de collectie schilderijen van Rembrandts leermeester Pieter Lastman uitgebreid met een van diens mooiste historische stukken: *Paulus en Barnabas te Lystra*, dat in langdurig bruikleen werd verkregen van het Amsterdam Museum. In de Sydelcaemer is ten slotte een ander bruikleen van het Rijksmuseum te bewonderen: *Portret van een lachende jongen*, dat vroeger als een zelfportret van Rembrandt gold, maar tegenwoordig aan Jan Lievens wordt toegeschreven. Dankzij de wisselende schilderijenpresentatie in het Rembrandthuis blijft het museum ook voor regelmatige bezoekers aantrekkelijk.

Anonieme leerling van Rembrandt, *De heilige familie bij avond*,
1645/46, olieverf op paneel

Rembrandt van Rijn (1606-1669), *Oude man met baard*,
ca. 1630, olieverf op paneel

**REMBRANDT,
THE QUEST FOR CHIAROSCURO**

Tokyo, National Museum of Western Art,
12 maart t/m 12 juni 2011
Nagoya, Nagoya City Art Museum in Nagoya
25 juni t/m 4 september 2011

'I wish you all a moving and lifelong experience...', dat waren de woorden waarmee Janrense Boonstra zijn openingspeech van de Rembrandt tentoonstelling in Tokyo op vrijdag 11 maart wilde afsluiten. Hoe profetisch ze waren, bleek precies halverwege zijn verhaal. In de grote zaal van het National Museum of Western Art begon de grond die middag om kwart voor drie te trillen. De vele honderden Japanse aanwezigen bleven uiterlijk kalm. Er was geen paniek en na enkele minuten werd

de openingsceremonie voltooid met het doorknippen van linten. Pas later drong de omvang van de aardbeving en de daarop volgende tsunami tot iedereen door. Het openingsfeest werd afgeblazen, evenals een gepland symposium dat weekend. Om veiligheidsredenen werd het museum gesloten. Pas twee weken later was de expositie officieel voor publiek toegankelijk.

De tentoonstelling *Rembrandt, the Quest for Chiaroscuro* werd al vanaf 2009 samen met de organisator Nippon Television (NTV) voorbereid. Met steun van het Rembrandthuis haalde NTV vijftien schilderijen, waaronder een aantal Rembrandts, uit de hele wereld naar Japan. Van de honderd etsen in de tentoonstelling waren 66 afkomstig uit de collectie van

Openingsceremonie van *Rembrandt, the Quest for Chiaroscuro*
op 11 maart in de grote zaal van de National Museum of Western Art in Tokyo

het Rembrandthuis, evenals twee etsplaten. Het accent van de tentoonstelling lag niet alleen op Rembrandts voorliefde voor het toepassen van licht en schaduw maar ook op zijn gebruik van Japans papier voor het afdrukken van zijn etsen. Dit papier, ook wel 'washi' of 'gampi' genoemd, wordt van plantaardige vezels gemaakt, heeft een stevige structuur en een mooie, grijzige kleur. Daarnaast heeft het een bijzonder vermogen om inkt op te nemen, waarbij er een licht wazig, schilderachtig effect ontstaat. In de expositie werd getoond op welke wijze Rembrandt gebruik maakte van Japans papier voor zijn etsen, wat mede tot uiting kwam door verschillende drukken naast elkaar te plaatsen. Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie, waarin ook bijdragen van Bob van den Boogert zijn opgenomen.

De tentoonstelling in Tokyo ging uiteindelijk op 26 maart open en trok in totaal 264.299 bezoekers. Het enorme aanbod van een door NTV ontwikkelde Rembrandt productlijn voor de museumwinkel vond goed aftrek bij de Japanse bezoekers. Na Tokyo was de tentoonstelling nog te zien in het Nagoya City Art Museum in Nagoya. Hier kwamen 97.670 bezoekers op af. Ondanks de tragische en wel heel onverwachte omstandigheden waaronder dit tentoonstellingsproject startte heeft een groot Japans publiek kennis genomen van Rembrandt en indirect tevens van het Rembrandthuis en van Amsterdam. Met steun van sponsor Kikkoman is in grote oplage een fraaie folder in het Japans over het Rembrandthuis gemaakt, die zowel in Tokyo als Nagoya gratis werd uitgereikt.

Begin 2011 heeft de conversie van het collectieregistratiesysteem naar een veiliger en gebruiksvriendelijker ADLIB-database plaatsgevonden. Het bijwerken van de basisregistratie is voortgezet en de fotografische registratie van de collectie heeft een projectmatig karakter gekregen.

BIBLIOTHEEK

Het Rembrandthuis verzamelt de belangrijkste boeken en artikelen over Rembrandt, zijn leerlingen en navolgers, over zeventiende-eeuwse kunst en de grafische kunsten in het algemeen en tevens over de kunstmarkt en de geschiedenis van het verzamelwezen. Zie de bijlage voor een lijst van nieuwe aanwinsten.

Bezoekers bij *Rembrandt, the Quest for Chiaroscuro*
in Tokyo

TENTOONSTELLINGEN

- 16 **KABINET VAN EEN KENNER**
Prenten uit de Collectie Frits Lugt
- 16 **DE LAATSTE CARAVAGGIO**
- 17 **DE BETOVERDE WERELD VAN ANNEKE KUYPER**
Grafiek, schilderijen en pastels
- 18 **REMBRANDT & LUCAS VAN LEYDEN**
- 20 **GEDRUKT TOT AMSTERDAM**
Amsterdamse prentmakers en -uitgevers in de Gouden Eeuw
- 23 **IN HET VOETSPoor VAN REMBRANDT**
Hollandse schilderkunst uit privébezit

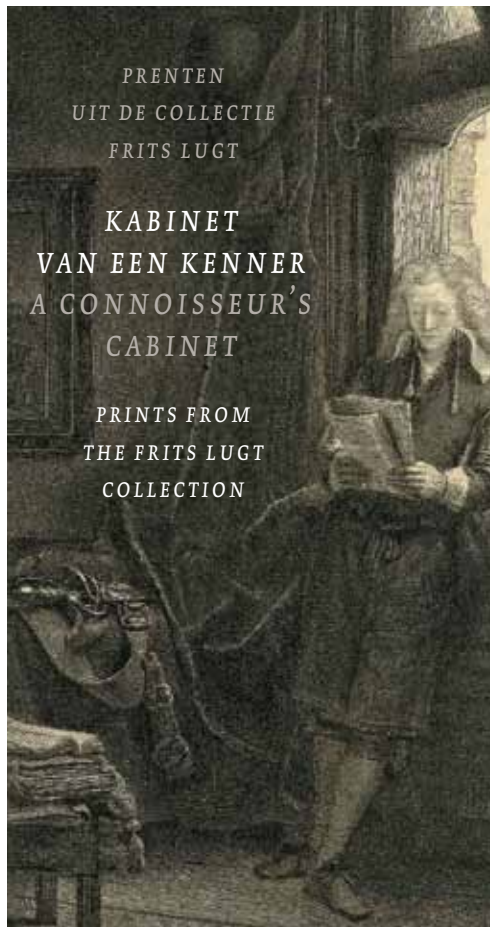
*‘Wat een geweldig museum is dit!
We kwamen voor de Caravaggio (die niet teleurstelde)
en vonden een levend huis.’*

o8|o1|2011 Joke Hermes, Sacha Hilhorst

KABINET VAN EEN KENNER PRENTEN UIT DE COLLECTIE FRITS LUGT

15 oktober 2010 – 9 januari 2011

Het jaar begon met de laatste week van de tentoonstelling van honderd hoogtepunten uit de wereldberoemde grafiekverzameling van Frits Lugt, die is ondergebracht in de Fondation Custodia, gevestigd in het Institut Néerlandais in Parijs.

DE LAATSTE CARAVAGGIO

3 december 2010 t/m 13 februari 2011

Een tot dan toe vrijwel onbekend schilderij van Caravaggio, *De liggende Johannes de Doper*, werd voor het eerst aan het grote publiek getoond in het Rembrandthuis.

Het doek, afkomstig uit een particuliere collectie, geldt als de laatste schepping van Michelangelo Merisi da Caravaggio (1571-1610), de belangrijkste schilder van de Italiaanse vroege barok. Bij de presentatie verscheen een monografie over het schilderij, samengesteld door Guus van den Hout.

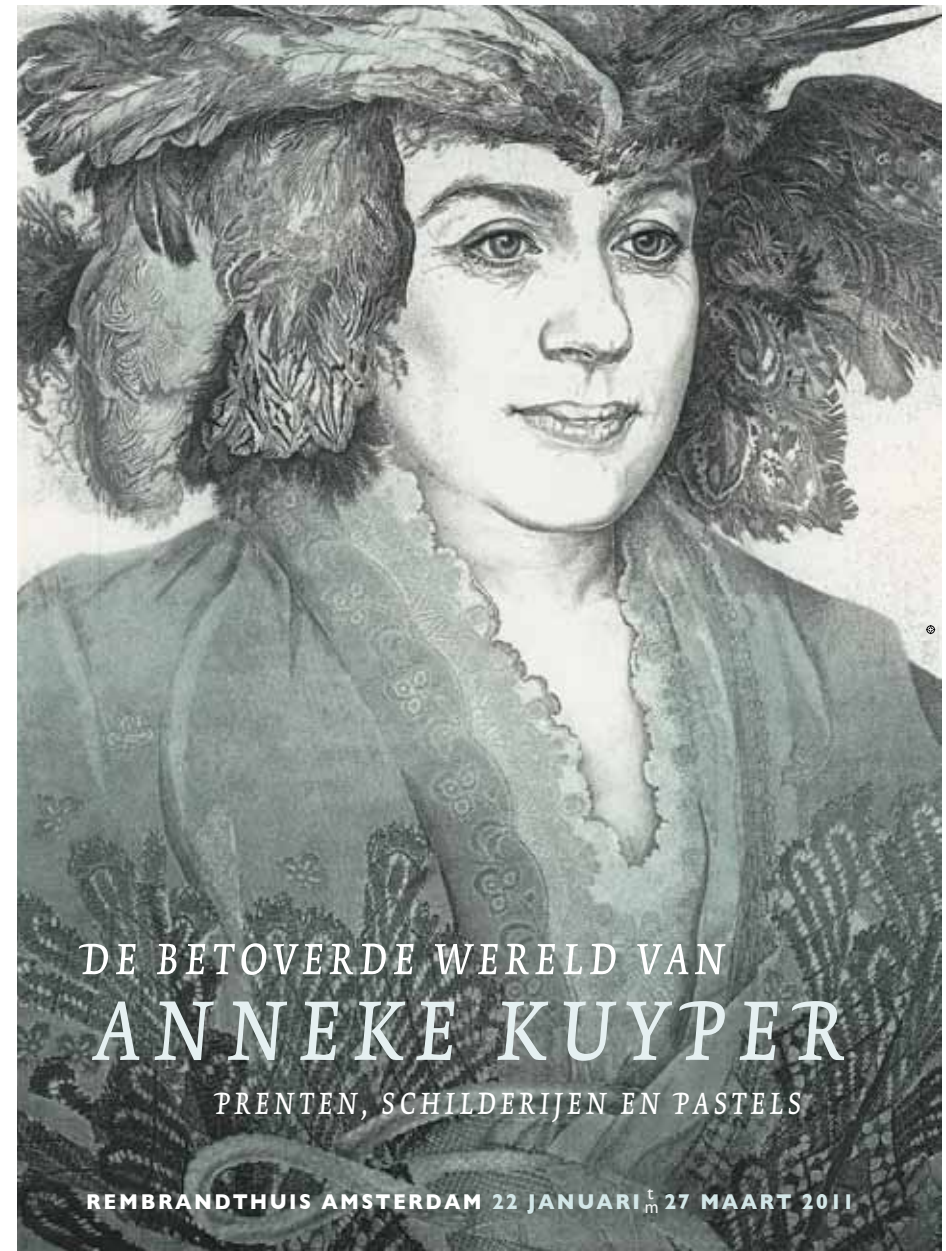

DE BETOVERDE WERELD VAN ANNEKE KUYPER GRAFIEK, SCHILDERIJEN EN PASTELS

22 januari t/m 27 maart,
verlengd tot 29 mei 2011

Een overzichtstentoonstelling van de Amsterdamse kunstenaar Anneke Kuyper (geb. 1942), weduwe van de graficus Lou Strik, aan wie het museum eerder een tentoonstelling wijdde. Het werk van Anneke Kuyper is

virtuoos in de toepassing van traditionele grafische technieken, zoals de kopergravure, en past goed binnen de doelstelling van het museum om aandacht te besteden aan het werk van hedendaagse grafische kunstenaars. Bij de expositie verscheen een geïllustreerde monografie met de titel *Prenten van Anneke Kuyper*, samengesteld door Bob van den Boogert.

REMBRANDT & LUCAS VAN LEYDEN

19 maart t/m 19 juni 2011

Rembrandt had grote bewondering voor de grafiek van Lucas van Leyden (ca. 1494-1533) en bezat diens volledige prentwerk. Van Leydens thema's omvatten, net als bij Rembrandt, Bijbelse taferelen en scènes uit het dagelijks leven, zoals bedelaars, maar ook een fraai zelfportret. Rembrandt heeft zich hierdoor herhaaldelijk laten inspireren, wat op de tentoonstelling aanschouwelijk werd gemaakt door prenten van beide kunstenaars met elkaar te confronteren. Bij de tentoonstelling verscheen een boekje van de hand van Bob van den Boogert.

Lucas van Leyden (ca. 1494-1533), *Ecce Homo*, 1510, gravure

Rembrandt (1606-1669), *Ecce Homo*, 1655, drogenaald

25 juni t/m 18 september 2011

Een tentoonstelling over de Amsterdamse prentproductie in de 17de eeuw; een periode waarin Amsterdam tot een van de belangrijkste productiecentra voor grafiek uitgroeide. Behalve prenten van Rembrandt bevatte de tentoonstelling werk van onder anderen Salomon Saverij, Jan Muller, Jan Saenredam en Cornelis Danckerts en zonen, die veel werk van andere kunstenaars reproduceerden,

onder wie Reinier Nooms en Nicolaes Berchem. Aan dit onderwerp werd niet eerder een afzonderlijke tentoonstelling gewijd. Bij de tentoonstelling verscheen een omvangrijke publicatie, samengesteld door Jaap van der Veen, waarin nieuwe inzichten en nog niet eerder gepubliceerd archiefmateriaal zijn verwerkt. De tentoonstelling en de bijbehorende publicatie zijn in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam tot stand gekomen.

Bezoekers op zaal bij de tentoonstelling *Gedrukt tot Amsterdam*

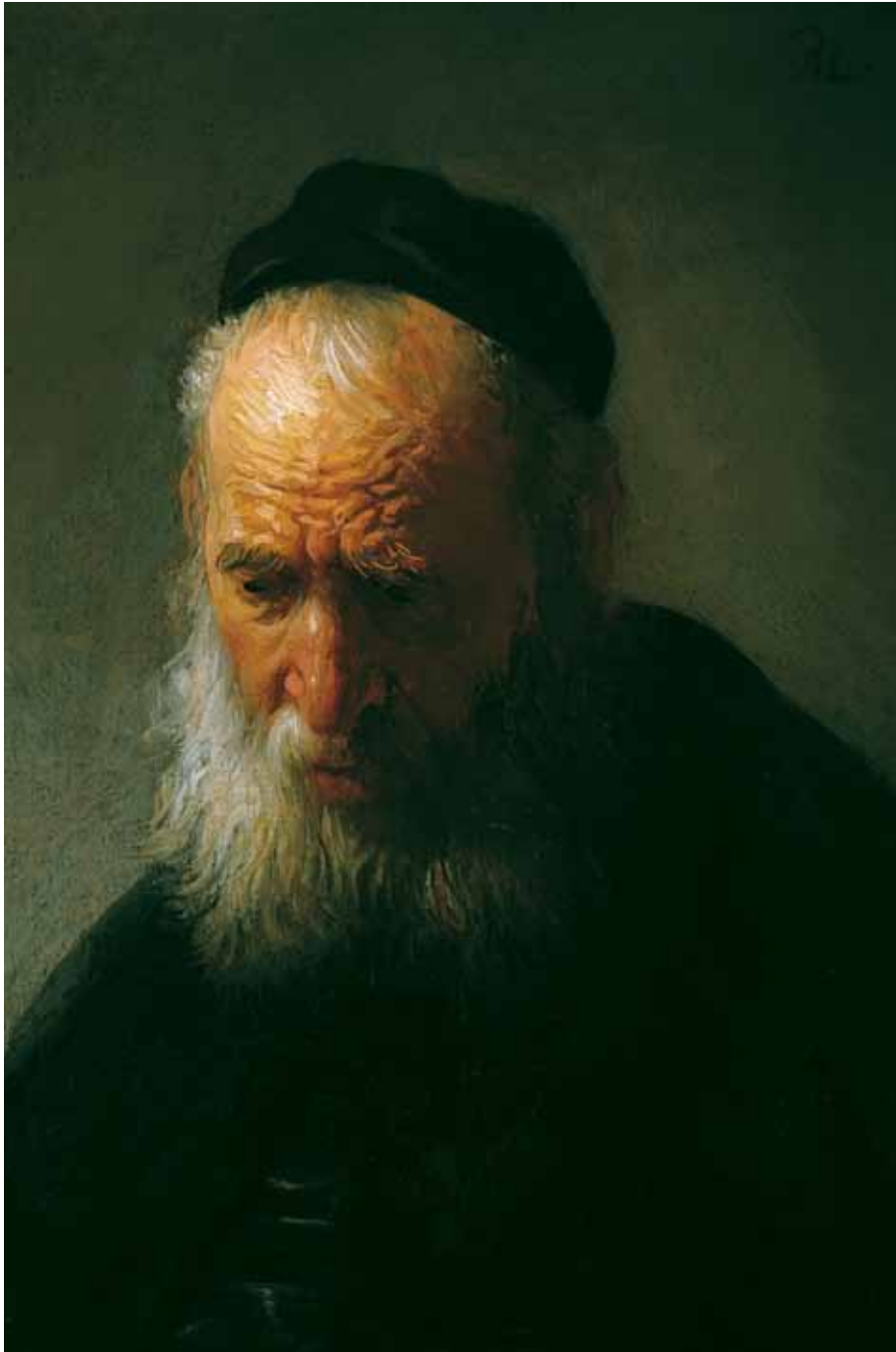
Gedrukt tot Amsterdam

AMSTERDAMSE
PRENTMAKERS
EN -UITGEVERS IN
DE GOUDEN EEUW

25 juni t/m 18 september 2011
REMBRANDTHUIS
Amsterdam www.rembbrandthuis.nl

Rembrandt (1606-1669), *Hoofd van een oude man met muts*, ca. 1630, olieverf op doek

IN HET VOETSPoor VAN REMBRANDT HOLLANDSE SCHILDERKUNST UIT PRIVÉBEZIT

1 oktober 2011 t/m 8 januari 2012

Een selectie uit de verzameling 17de-eeuwse Hollandse schilderijen van de in Milwaukee (vs) woonachtige Alfred Bader (1924). Het was de eerste keer dat een ruime keuze van de belangrijkste werken uit de Bader collectie buiten Amerika werd getoond. In de tentoon-

stelling bevonden zich twee werken van Rembrandt zelf. De expositie gaf de unieke gelegenheid om Rembrandt, zijn school en bekende tijdgenoten te zien door de ogen van een verzamelaar, waarvan de liefde voor de kunst gevormd werd door het werk van Rembrandt. Bij de tentoonstelling verscheen een boekje, samengesteld door Janrense Boonstra.

Omgeving Carel Fabritius (1622-1654), *Jozef en de bakker*, vóór 1654, olieverf op doek

EDUCATIE & PUBLIEKSBEGELEIDING

- 26 ALGEMEEN
- 27 ACTIVITEITEN (SELECTIE)
- 28 PUBLIEKSBEGELEIDING
- 29 VOLWASSENEN EDUCATIE
- 29 KINDERACTIVITEITEN
- 30 EVENEMENTEN & SAMENWERKING

*'Ik hou mijn werkstuk over Rembrandt
dus ik leer hier heel veel.'*

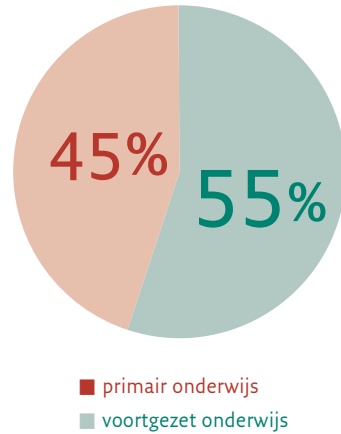
December - Robin Zeekaf

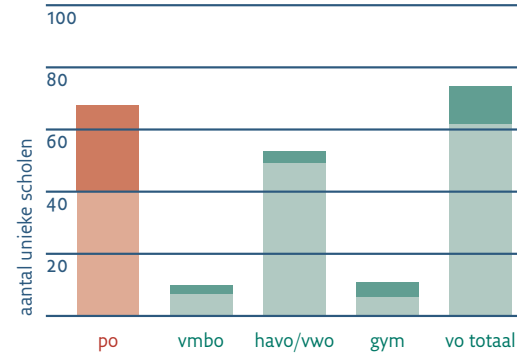
SCHOOLBEZOEK

In 2011 werd door 464 groepen uit het onderwijs gebruik gemaakt van educatieve programma's die door de afdeling Educatie & Publieksbegeleiding werden verzorgd. 2574 leerlingen uit het primair onderwijs en 3169 uit het voortgezet onderwijs van 142 verschillende scholen volgden workshops, rondleidingen en andere lessen. In de eerste helft van het jaar werden die voornamelijk verzorgd in het Auditorium, maar na de zomervakantie werd de benedenruimte in de Uilenburger Sjoel, op loopafstand van het museum, hiervoor in gebruik genomen. De medewerkers Educatie worden in de opvang van schoolgroepen gesteund door een pool van dertien oproepbare museumdocenten.

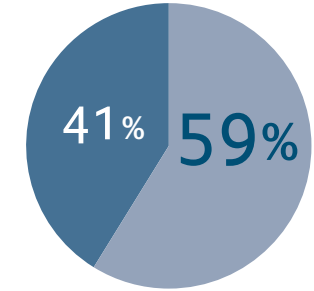
VERDELING SCHOOLBEZOEK
met gebruik van educatieve programma's

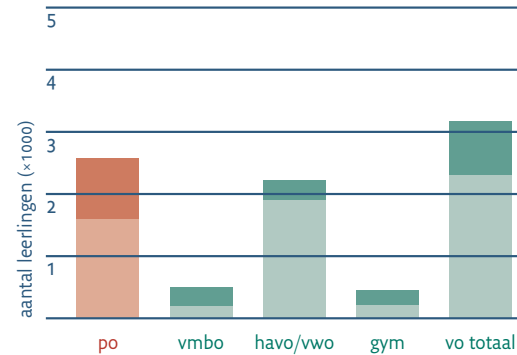
HERKOMST SCHOLEN
naar schooltype

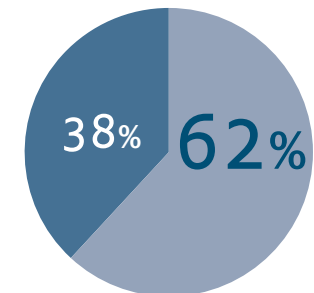
HERKOMST SCHOLEN
geografische spreiding

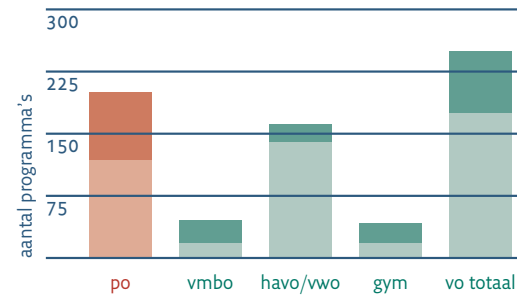
HERKOMST LEERLINGEN
naar schooltype

HERKOMST LEERLINGEN
geografische spreiding

VERKOCHTE PROGRAMMA'S

primair onderwijs: Amsterdam*
buiten Amsterdam
voortgezet onderwijs: Amsterdam*
buiten Amsterdam

Amsterdam*
buiten Amsterdam

* Amsterdam: postcode 1000-1110

DE REMBRANDTKRANT

In januari 2011 is Rembrandtkrant nr. 10 verschenen in een oplage van 85.000 exemplaren en aan 2758 basisscholen toegezonden in de provincies Noord en Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland. Iedere school ontvangt een pakket van 30 kranten met begeleidende brief, waarin de nieuwe workshop voor het komende schooljaar onder de aandacht van de school

wordt gebracht. Dit jaar was het thema het werken naar voorbeelden door Rembrandt en andere kunstenaars uit zijn tijd en werd de workshop 'Mijn Rembrandt' gepresenteerd, waarbij kinderen een door hen (na)getekend portret van Rembrandt gingen krassen in een plastic plaatje (droge naald prent), inkt en afdrukken. 886 exemplaren van de krant zijn later gestuurd naar scholen op hun verzoek.

REMBRANDT BEWONDERDE ANDERE KUNSTENAARS

Rembrandts kunstwerken worden al eeuwenlang bewonderd en door kunstenaars als voorbeeld gebruikt. Zo gek is dat niet. Rembrandt heeft fantastische schilderijen, tekeningen en etsen gemaakt. Rembrandt bewonderde zelf ook andere kunstenaars. Hij heeft hun werken nagetekend om van te leren. Later heeft hij ze gebruikt als bron van inspiratie bij zijn eigen werk. In Museum Het Rembrandthuis kun je tentoonstellingen bekijken over dat onderwerp. Schoolklassen kunnen er meedoen aan workshops. Je kunt dan je eigen prent maken met Rembrandt als voorbeeld.

REMBRANDTS HUIS

In de Amsterdamse Jodenbreestraat staat een mooi, groot oud huis. Het is al vierhonderd jaar oud. Daar heeft Rembrandt van Rijn gewoond, Nederlands beroemdste kunstenaar. Je hebt vast wel eens van hem gehoord. Hij leefde in de 17de eeuw, die ook wel de Gouden Eeuw wordt genoemd, omdat het toen zo goed ging in Nederland, met de handel en met de kunst. Het huis is nu een museum: Museum Het Rembrandthuis. Dagelijks komen er bezoekers uit de hele wereld om te kijken hoe Rembrandt en zijn vrouw Saskia daar hebben gewoond. Ze lopen het grote atelier binnen, en verbazen zich over de

EERST NATEKENEN

Rembrandt heeft hard moeten werken om zo knap te kunnen tekenen en schilderen. Het was in die tijd heel gewoon dat je als beginnend kunstenaar eerst goed keek naar het werk van oudere kunstenaars, voordat je zelf iets ging bedenken. Je moest het werk van die oudere kunstenaars natekenen. Daar leerde je het meest van. Naäpen was dus niet verkeerd. Jonge kunstenaars werden juist aangemoedigd om zo te beginnen. Rembrandt heeft dat ook gedaan. En ook toen hij al beroemd

ZELF DOEN

N naast het Rembrandthuis staat een modern museumgebouw met twee tentoonstellingszalen. Er komen dit jaar weer interessante tentoonstellingen. Zoals over Lucas van Leyden, een kunstenaar die Rembrandt heel erg bewonderde. We hebben ook weer speciale workshops voor schoolklassen die zelf prenten willen maken, net zoals Rembrandt met zijn etsen heeft gedaan. Je kunt daarbij een van Rembrandts zelfportretten als voorbeeld gebruiken. Heb je zin om een dagje naar het Rem-

ACTIVITEITEN (SELECTIE)

KUNSTSCHOOLDAG

De Kunstschooldag is bestemd voor groep 8 van de Amsterdamse basisscholen en wordt georganiseerd door de Stichting JAM. In het Rembrandthuis werden rondleidingen gehouden, met daaraan gekoppeld een spel: 'Raar maar (niet) waar'.

DE RODE LOPER OP SCHOOL: TITUS

Project van Stichting Kunsteducatie De Rode Loper op school met als thema Titus, de zoon van Rembrandt. 6 klassen met 167 leerlingen uit groep 5 en 6 van scholen in Amsterdam Oost namen deel aan een gecombineerd programma met een voorstelling, een geschiedenisles & tekenles op school, en een bezoek aan het Rembrandthuis.

ZOMERSCHOOL AMSTERDAM

Begin augustus kwamen ca. 80 Amsterdamse kinderen uit groep 7, afkomstig van 22 van de 34 basisscholen in stadsdeel Nieuw-West, naar het Rembrandthuis in het kader van de Zomerschool Amsterdam. Centraal in het gevarieerde programma staat het boek 'Kinderen van Amsterdam' van Jan Paul Schutten. De kinderen verwerkten hun bezoek aan het Rembrandthuis onder andere in een video waarin zij Rembrandt en zijn klanten in zijn atelier uitbeelden.

REMBRANDTS HUIS VAN ONDER TOT BOVEN'

Het opdrachtenboekje 'Rembrandts huis, van onder tot boven', is geheel herzien en uitgebracht in de vorm van een mapje met losse opdrachtkaarten. Inhoudelijk werd tekst en opdrachten geactualiseerd en het niveau verhoogd, beter passend bij de hogere klassen van het Voortgezet Onderwijs. In 2011 is het boekje door 240 leerlingen gebruikt.

ZAALTEKSTEN SCHILDERIJEN

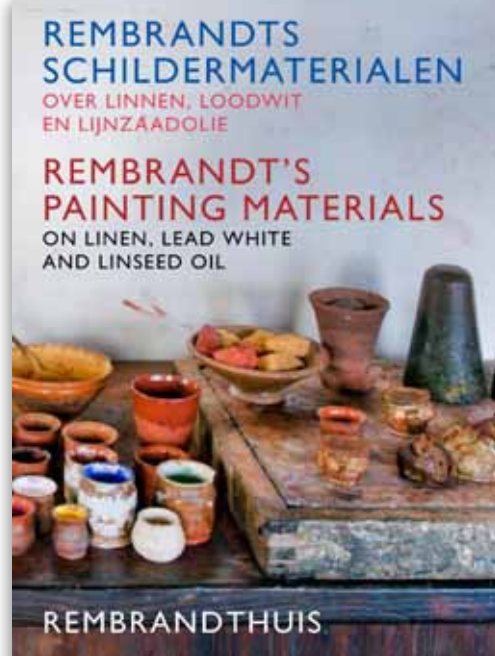
De 17de-eeuwse schilderijen in het oude huis worden toegelicht door middel van zaalteksten. In het najaar werd dit systeem aangepast: er zijn geplastificeerde bladen in Nederlands en Engels gemaakt voor iedere zaal. In 2012 zullen de zaalbladen verdwijnen en worden vervangen door ingesproken teksten in zeven talen als onderdeel van de audiotour.

AUDIOTOUR

Onze gratis audiotour, beschikbaar in zeven talen, voert door het oude huis. Gedurende vrijwel het gehele jaar zijn de gebruikscijfers bijgehouden. Geschat wordt dat ruim 80% van de bezoekers de audiotour gebruikt. Meest gevraagde taal is Engels, gevolgd door, in aflopende frequentie, Nederlands, Frans, Duits, Spaans, Italiaans en Russisch.

MUSEUMAPP

Het Rembrandthuis is een van de tien musea die deelneemt aan de MuseumApp: een iPhone applicatie met interactieve tours die worden aangeboden door verschillende musea. 'Wandelen met Rembrandt in Amsterdam' is een tour langs de plekken die een belangrijke rol hebben gespeeld in Rembrandts leven. www.museumapp.nl.

DEMONSTRATIES ETSEN EN VERFBEREIDING

Dagelijks zijn er doorlopend etsdemonstraties te zien in de etskamer. Ieder weekend, en vanaf 1 oktober dagelijks, zijn er doorlopende demonstraties verfbereiding in de 17de-eeuw, in de Grote Schildercaemer. Deze zullen in 2012 uitgebreid worden met het prepareren van de dragers voor de schilderijen.

Als aanvulling op de demonstraties verfbereiding werd een prachtig idee van demonstrateur Eric Armitage gerealiseerd: een boekje in het Nederlands én Engels over Rembrandts schildermaterialen. Het boekje vindt gretig aftrek in de museumwinkel.

TENTOONSTELLINGEN

Bij alle tentoonstellingen werden ofwel lezingen of instaprondeleidingen georganiseerd.

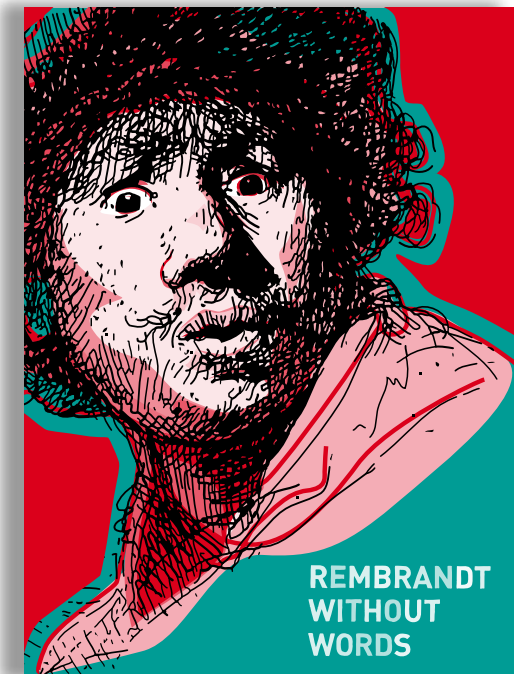
Een audiotour in het Nederlands en het Engels begeleidde de tentoonstelling *In het voetspoor van Rembrandt* van 1 oktober t/m 8 januari 2012.

WORKSHOPS SCHILDEREN MET 17DE-EEUWSE TECHNIEKEN VOOR VOLWASSENEN

In 2011 is een start gemaakt met het structurele aanbod van workshops schilderen met 17de-eeuwse technieken, gevolgd door een rondleiding langs de 17de-eeuwse schilderijen in het museum. Doel van deze workshops is om bezoekers, door de schilderervaring, met andere ogen te leren kijken naar de schilderijen. Uit onderzoek naar volwassenen educatie, uitgevoerd door studenten van de AHK, bleek dat nergens in Amsterdam dergelijke workshops werden gegeven.

KIJK- EN DOEBOEK: REMBRANDT WITHOUT WORDS

Rembrandt without words is een boek zonder woorden, met kijk-, teken-, ruik-, knip-, en voelopdrachten. Het is bedoeld voor anders-talige kinderen, maar ook heel geschikt voor kinderen met een taalachterstand. De vormgeving werd verzorgd door studenten van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Op 10 februari werd het boekje in het museum gepresenteerd.

JUNIOR UITMARKT

Tijdens de Uitmarkt op 24 en 25 augustus gaf Museum Het Rembrandthuis op de Junior Uitmarkt in het Vondelpark vier workshops schilderen onder de titel 'Toveren met licht en donker'.

EVENEMENTEN & SAMENWERKING

100 JAAR MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

Op 10 juni 2011 was het exact honderd jaar geleden dat het Rembrandthuis als museum zijn deuren voor publiek opende. Om dit heugelijke feit te vieren was er een feestelijke bijeenkomst voor genodigden in de Zuiderkerk. Hoogtepunten van de viering waren de feestrede van Boudewijn Bakker (voormalig conservator tekeningen en prenten van Het Amsterdams Stadsarchief) en de lovende toespraak van de Amsterdamse wethouder van cultuur, Carolien Gehrels: 'Het Rembrandthuis, een spiegel van de Amsterdamse geschiedenis [...] een instelling van wereldklasse'. Het programma werd muzikaal verrijkt met bijdragen van Het Huygens Duo (Leonore van Sloten, mezzosopraan en Arjen Verhage, theorbe en Mignon Gotzsch, piano).

Het museum was die avond gratis open voor het algemene publiek. Bezoekers werden getraakteerd op toelichtingen in elke zaal van het museum door stafmedewerkers. Er waren doorlopend verfmeng- en etsdemonstraties en

kinderen konden tijdens een workshop zelf een ets maken. In het auditorium werden er korte lezingen over de geschiedenis van het Rembrandthuis door de museumconservatoren gegeven.

DE PLANTAGEZONDAGEN VAN DE PLANTAGE AMSTERDAM

Tijdens de Plantagezondagen op 17 april en op 9 oktober werden er door museumdocenten van het Rembrandthuis speciale rondleidingen in het museum gegeven gevolgd door een wandeling langs plekken in de buurt die met Rembrandt kunnen worden geassocieerd. Op 3 juli was er een drukbezochte workshop voor kinderen 'Zelf een ets maken'.

www.deplantageamsterdam.nl

UITZENDING HET KLOKHUIS

Op 28 oktober zond de NTR de eerste aflevering van 'Het Klokhuis maakt geschiedenis'. Hierin staan de vijftig vensters van de Canon van Nederland centraal. De eerste aflevering was gewijd aan Rembrandt en werd voor het grootste deel in het Rembrandthuis opgenomen. Kunstenaar en educatief medewerker Wim Schot liet al schilderend in het atelier zien hoe Rembrandt een schilderij in lagen opbouwde.

MUSEUMNACHT

Van 5 op 6 november vond weer de jaarlijkse Museumnacht plaats, georganiseerd door de Stichting Museumnacht Amsterdam. Centraal thema dit jaar was 'De Verenigde Staten van Rembrandt'. Er waren rondleidingen door het museum, optredens van de Jazz Juniors en de Jazz Generations (beide big bands van de Amsterdamse Muziekschool), en het Huygens Duo bracht in de Sael met zang en luitspel 17de-eeuwse liefdesliederen ten gehore. Acteur Igor Vrebac speelde doorlopend 'Rembrandt in alle staten', terwijl op de voorgevel van het Rembrandthuis artistiek bewerkte fragmenten uit etsen werden geprojecteerd door lichtkunstenaar Machteld Aardse. In Rembrandts atelier gaf zij bovendien bezoekers de kans om hun eigen lichtkunstwerk te maken, die vervolgens werden geprojecteerd op een muur van de binnenplaats.

Nice house Rembrandt!

May I sleep over? :)

Juni - Alberto Gadanha, Brazilië

Het Rembrandthuis richtte zich in 2011 bij de marketing en communicatie op drie primaire (bezoekers)doelgroepen: binnen- en buitenlandse toeristen, frequente Nederlandse museumbezoekers en scholieren uit het basis- en voortgezet onderwijs (met nadruk op de regio Amsterdam). Het grootste deel van het publiek in 2011 bestond uit buitenlandse bezoekers (ca. 65 %). Een belangrijk deel van de promotionele activiteiten van het museum was daarom gericht op buitenlanders, veelal de in Amsterdam aanwezige toeristen. Deze focus is effectief gebleken. Informatie over het

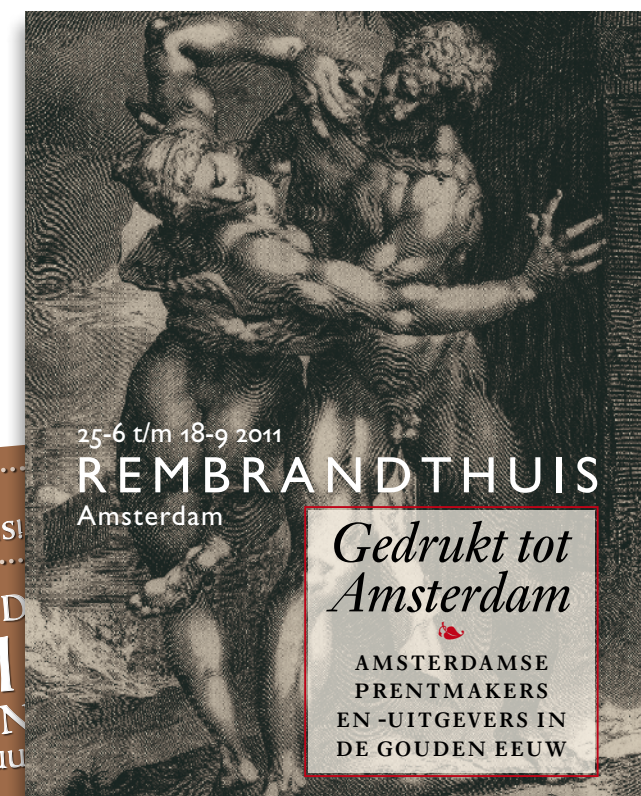
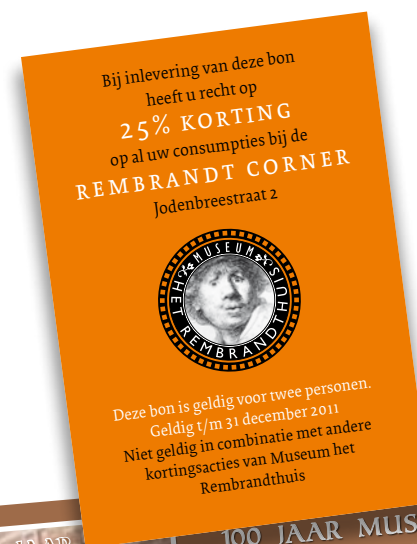
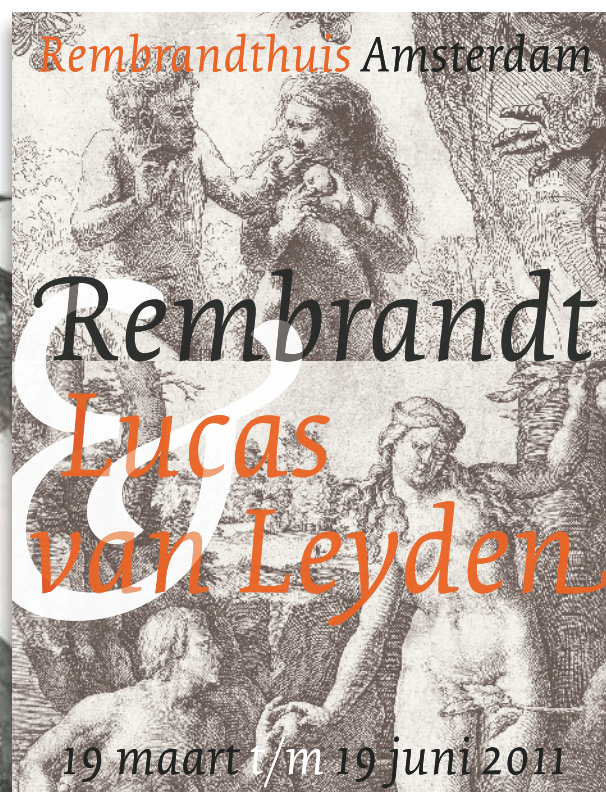
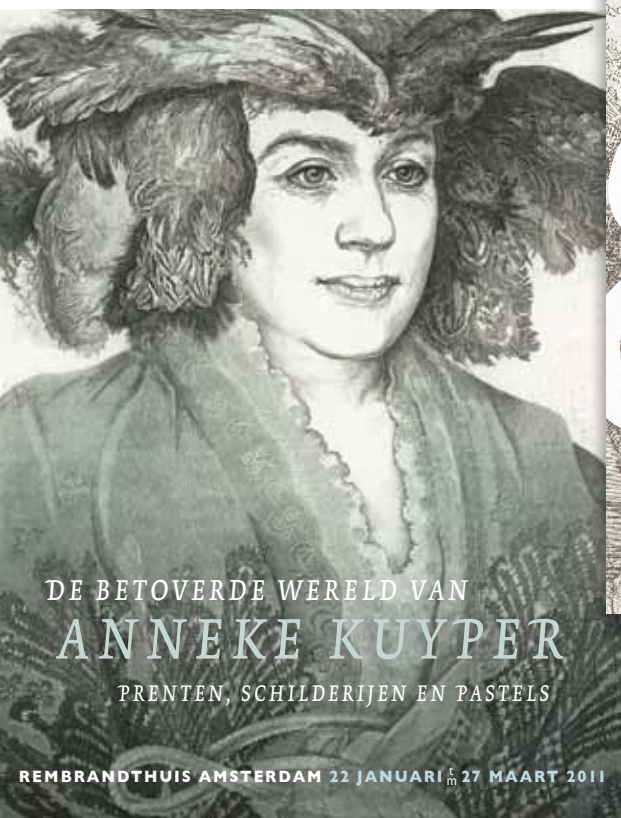
museum en de tentoonstellingen werd verspreid via de gebruikelijk kanalen: een algemene informatieve folder, periodieke folders bij de tentoonstellingen, via de website en door de elektronische nieuwsbrief. Regelmatig leidde promotionele activiteiten tot 'free publicity' in de binnen- en buitenlandse media. Door middel van vouchercontracten en afspraken voor wederverkoop werden toeristische organisaties gestimuleerd. Toeristen in de hotels werden geïnformeerd over het museum door folders en door participatie aan de 'Minicards'.

de Plantage Amsterdam

De aangekondigde vernieuwing van de website kon in 2011 nog niet gerealiseerd worden; de nieuwe website is februari 2012 online geplaatst. In 2011 werd wel al een experimentele start gemaakt met berichtgeving via de sociale media Facebook en Twitter.

Voor de algemene promotie werd intensief samengewerkt met Amsterdam Partners, ATCB (I Amsterdam City Card), Amsterdams Uitburo, Nederlandse Museum Vereniging, Stichting Museumkaart, en met een groot aantal reisbureaus, hotels en incoming touroperators.

Afstemming met collega-instellingen vond plaats in het Marketing Overleg Amsterdamse Musea (MOAM). Het Rembrandthuis nam ook dit jaar deel aan de Amsterdamse Uitmarkt. Het Rembrandthuis participeert tevens in De Plantage Amsterdam. Dit is een samenwerkingsverband van vijftien culturele instellingen in het oostelijke deel van de Amsterdamse binnenstad.

BEZOEKERS

'We've waited a long time to see all of this history of Master Artist Rembrandt. Super!'
03|01|2011 Jeff. Deb, Kristina, Evan. USA and Germany

Museum Het Rembrandthuis werd in 2011 door 200.450 bezoekers bezocht. Ten opzichte van 2010 toen er 200.265 bezoekers naar het museum kwamen, is dit een kleine stijging van 185 bezoekers. Het museum is buitengewoon verheugd dat het aantal bezoekers gelijk is gebleven aan 2010, ondanks de eurocrisis. Vooral omdat het museum traditioneel relatief veel bezoekers heeft uit Zuid-Europa, en met name Spanje, waar de gevolgen van de financiële en eurocrisis duidelijk merkbaar zijn. Wel dient hieraan toegevoegd te worden dat

het museum in het voorjaar en de zomer maandelijks door minder personen is bezocht dan in 2010. Dat het museum ondanks deze lichte terugval in de maandelijkse bezoekerscijfers nagenoeg gelijke jaartotaal cijfers kan laten zien, is een gevolg van de succesvolle presentatie van het schilderij van Caravaggio in januari en februari. Daarnaast lieten de laatste maanden van het jaar een lichte toename van het aantal bezoekers zien.

In 2011 is het percentage bezoekers dat gebruik maakt van de Museumkaart gestegen van 15,4% naar 19,5% (39.070 bezoekers). Dit kan mede verklaard worden door de eerder genoemde presentatie van het schilderij van Caravaggio, die vooral door Nederlanders is bezocht, maar ook door de najaarstentoonstelling met schilderijen uit Amerikaans privébezit. Het percentage van het aantal bezoekers dat de volle entreeprijs betaalt is in 2011 licht gedaald van 43,7% naar 42,5%. Het gebruik van de I Amsterdam City Card daalde eveneens licht van 18% naar 15,5%. Het percentage

bezoekers dat het museum gratis bezocht, waaronder kinderen tot zes jaar en genodigden voor openingen van tentoonstellingen, bedroeg in 2011 2,4%. Ook scholen hebben gewoontegetrouw gratis toegang tot het museum. In 2011 kwamen 2.630 scholieren uit het basisonderwijs en 3.219 leerlingen uit het voortgezet onderwijs naar het museum. Het aantal jongeren (tussen 5 en 18 jaar) dat het museum bezocht was in 2011 gelijk aan dat van 2010. Dit aantal is 5,4% van het totale aantal bezoekers.

BEDRIJFSVOERING

48 HUISVESTING EN ONDERHOUD VAN DE GEBOUWEN

51 WINKEL

50 PERSONEEL EN ORGANISATIE

'Dear Master, Please, inspire me, us and all humanity..

Thank you.'

Januari 2011

Zoals in het voorgaande jaar- en bestuursverslag van Museum Het Rembrandthuis gemeld is, vormt de huisvesting van de kantoren van het museum een knelpunt in de bedrijfsvoering. Pas wanneer de uithuizing van de kantoren een feit is, kunnen de publieksfaciliteiten verder worden verbeterd. Het museum heeft al zo'n vier jaar geleden te kennen gegeven dat het graag (een deel van) het zogeheten Pintohuis in de St. Anthoniesbreestraat wil gebruiken voor de lessen en workshops van de educatieve afdeling en de huisvesting van de kantoren. In november 2011 heeft het bestuur van het Stadsdeel Centrum besloten de subsidie van de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) voor de dependance in het Pintohuis stop te zetten. Dit betekent dat in de loop van 2012 de OBA het Pintohuis zal verlaten. Museum Het Rembrandthuis is met Stadherstel N.V., de eigenaar van het pand, en met het bestuur van het Stadsdeel Centrum en het bewonerscomité Nieuwmarkt in overleg over het toekomstig gebruik van het Pintohuis.

De afdeling educatie maakt sinds september 2011 gebruik van de Uilenburger Sjoel (Nieuwe Uilenburgerstraat) voor de workshops en lessen voor zowel het onderwijs als de volwassenen educatie. Het museum heeft het souterrain van de sjoel hiervoor gehuurd. Deze lessen vonden tot dat moment plaats in het auditorium van het museum.

Het onderhoud van de gebouwen is uitgevoerd op basis van het Meerjarig Onderhoudsplan (MOP). Tot de belangrijkste werkzaamheden die zijn uitgevoerd, behoort de vervanging van de koelinstallatie van de luchtbehandeling. Deze ingrijpende vervanging heeft aan het eind van de zomer plaatsgevonden. In de herfst is het houtwerk van de achtergevel geschilderd. Voor het oplossen van de knelpunten in de huisvesting en vernieuwing van de installaties in 2011 en 2012 heeft de Gemeente Amsterdam definitief € 250.000,- toegekend; een bedrag dat al eerder pro forma was toegezegd maar door de vertraging in de uithuizing van de kantoren nog niet was uitgekeerd

Voorjaar 2011 is de oude winkelinrichting vervangen door een nieuwe inrichting. De nieuwe inrichting is ontworpen door Peter Sas, de architect van het interieur van het museum. Behalve de winkel is ook de gehele hal, inclusief de balie en de kaartjeskassa verbouwd en opnieuw ingericht. Door het gebruik van eigentijdse materialen en technieken, waaronder in kleur wisselende ledverlichting, maakt de winkel en het entreegebied een moderne, meer uitnodigende en gastvrije indruk. Door de inrichting kan nu een groter deel van het assortiment goed worden gepresenteerd aan het publiek.

Het HRM-beleid heeft in het teken gestaan van de implementatie van het nieuwe handboek Personeel en Organisatie, alsmede de aangepaste organisatiestructuur. Overleg hierover heeft plaatsgevonden met de Personeelsvertegenwoordiging. Vanaf januari wordt gewerkt met drie hoofdsuppoosten die de werkzaamheden van het bewakings-, balie- en winkelpersoneel coördineren en ondersteunen.

FINANCIËN

54 FONDSENWERVING & SPONSORING

55 VERKORT FINANCIEEL VERSLAG
EN VERKORTE BALANS

‘Leve de museumkaart!

Toeslag met plezier betaald.’

November – Stans Lieberom, Hilversum

Het museum ontving in 2011 een extra bijdrage van Kikkoman Foods te Sappemeer. Het museum wordt al bijna vijftien jaar door Kikkoman Foods financieel gesteund. Daarnaast ontving het museum een schenking van Automatic Signal voor de viering van het honderdjarig jubileum van het museum. Eveneens werden bijdragen ontvangen van het Prins Bernhard Cultuurfonds voor de publicatie die verschenen is bij de tentoonstelling *Gedrukt tot Amsterdam*. Voor deze tentoonstelling is ook een bijdrage ontvangen van de Universiteit van Amsterdam en van de Stichting Charema. Het SNS-Reaalfonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds maakten de publicatie van het boekje *Rembrandt Without Words* mogelijk. Beide fondsen zegden ook steun toe voor de tentoonstelling *In het voetspoor van Rembrandt*.

EXPLOITATIERESULTAAT EN FINANCIËLE POSITIE

De exploitatie over 2011 laat een positief resultaat zien van € 88.317 uit de gewone bedrijfsvoering. In dit resultaat zijn de inkomsten ter grootte van € 84.200 uit de tentoonstelling van Rembrandts etsen in Japan (Tokio en Nagoya) meegeteld.

Na aftrek van de aankopen ten laste van het aankoopfonds van in totaal € 3.338, en saldering van de rentebaten, ontstaat een positief exploitatieresultaat van € 92.547. Dit exploitatieresultaat wordt als volgt bestemd: toevoeging aankoopfonds € 80.862 en toevoeging algemene reserve € 11.685. De financiële positie van het museum is in 2011 verbeterd ten opzichte van 2010.

EXPLOITATIEREKENING 2011

in euro's

BATEN	2011	2010
Publieksinkomsten	1.448.985	1.223.837
Overige inkomsten	530.252	452.554
Indirecte opbrengsten	5.060	6.102
Subsidie Gemeente CuNo	1.013.270	1.013.270
Overige subsidies/bijdragen	148.054	-
totale baten	3.145.621	2.695.763

LASTEN

Beheerlasten personeel	1.196.897	1.155.582
Beheerlasten materieel	884.831	668.483
Activiteitenlasten personeel	415.450	366.416
Activiteitenlasten materieel	560.126	437.323
totale lasten	3.057.304	2.627.805

saldo uit gewone bedrijfsvoering 88.317 67.958

Aankopen ten laste van aankoopfonds	-3.338	-7.368
Inkomsten voor aankoopfonds	-	10.000
Saldo rentebaten/-lasten	7.568	6.286

exploitatieresultaat 92.547 76.876

BESTEMMING RESULTAAT

Toevoeging aankoopfonds	80.862	59.885
Toevoeging algemene reserve	11.685	16.991
	92.547	76.876

BALANS 2011

in euro's

ACTIVA	31-12-11	31-12-10
Materiële vaste activa	402.942	401.939
Voorraden	118.621	85.170
Vorderingen	383.693	260.244
Liquide middelen	815.680	704.594
	1.720.936	1.451.947

PASSIVA

	31-12-11	31-12-10
Eigen Vermogen	910.818	818.271
Voorzieningen	336.564	224.334
Schulden	473.554	409.342
	1.720.936	1.451.947

BIJLAGEN

- 58 **VERBONDEN PARTIJEN**
- 60 **AANWINSTEN MUSEUM**
- 61 **UITGAANDE BRUIKLENEN**
- 62 **PERSONALIA**

*‘Tres beau musee, on ressent l’ame de Rembrandt
a travers chacun des objects qu’il contient.’*

Juli - Sara, Tunesië

STICHTING COLLECTIE HET REMBRANDTHUIS

De verzameling tekeningen, etsen en etsplaten van Rembrandt is ondergebracht bij *Stichting Collectie Het Rembrandthuis*. Deze stichting stelt zich ten doel: het beheren, exposeren en uitbreiden van de collectie. Op termijn zullen ook de andere deelcollecties aan de Stichting worden overgedragen. Hiervoor dient eerst het geautomatiseerde collectieregistratiesysteem voltooid te worden. Het bestuur van de Stichting Collectie Het Rembrandthuis wordt gevormd door leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Museum Het Rembrandthuis.

VERENIGING VAN VRIENDEN VAN MUSEUM HET REMBRANDTHUIS

De Vereniging van Vrienden van Museum Het Rembrandthuis telde begin 2011 375 leden. Ten gevolge van de vergrijzing van het ledenbestand en de moeilijke economische omstandigheden werd de Vereniging ook in 2011 helaas geconfronteerd met nogal wat opzeggingen. Per ultimo 2011 bedroeg het aantal leden 330.

De ontwikkelingen met betrekking tot de omvang van het ledenaantal zijn essentieel voor het toekomstig functioneren als Vereniging. De Vriendenvereniging streeft er dan ook naar om zoveel mogelijk nieuwe leden te winnen om deze toenemende vergrijzing op te vangen en te zorgen voor meer financiële armsgslag ten gunste van het museum.

Een belangrijke bestaansgrond van de Vriendenvereniging is de jaarlijkse financiële afdracht aan het museum. De begrote afdracht

over 2011 is in overleg met het museum in voorjaar 2012 ter beschikking gesteld als bijdrage in de uitgave van de kostbare kleuren-catalogus bij de tentoonstelling 'Tekenen in Rembrandts tijd; Meesterwerken uit de Hamburger Kunsthalle'.

In 2011 konden de Vrienden deelnemen aan de volgende activiteiten:

- 11 januari: Exclusieve Nieuwjaarsbijeenkomst met een toelichting op het laatste schilderij van Caravaggio *De liggende Johannes de Doper*, door Bert Treffers, Emeritus Hoofd Kunstgeschiedenis van het Kon. Ned. Instituut te Rome.
- 29 januari: Een kamermuziekavond met Schneemann & Co. en Prof. Ernst van de Wetering in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam.
- 6 maart: De ALV en tevens Familiedag, waarbij de kinderen etsportretten van hun ouders en/of grootouders maakten. Anneke Kuiper gaf een rondleiding bij haar eigen werken in de tentoonstelling *De betoverde wereld van Anneke Kuiper*.
- 12 april: Vriendenavond ter gelegenheid van *Rembrandt en Lucas van Leyden* met een inleiding en toelichting op zaal door Janrense Boonstra.
- 10 mei: Exclusieve masterclass/kunstbeschouwing over Rembrandts etsen, waarbij de originele etsen 'op de hand' konden worden bekeken. De avond werd verzorgd door dr. Erik Hinterding en Bob van den Boogert.
- 25 mei: Vriendenexcursie naar Museum De Lakenhal in Leiden ter gelegenheid van de tentoonstelling *Lucas van Leyden en de Renais-*

sance met een enerverende presentatie door Christiaan Vogelaar, hoofdconservator van de Lakenhal.

- 10 juni: Viering 100 jaar *Museum Het Rembrandthuis* in de Zuiderkerk te Amsterdam.
- 24 juni: Opening van *Gedrukt tot Amsterdam. Amsterdamse prentmakers en -uitgevers in de Gouden Eeuw*.
- 30 september: Opening van *In het voetspoor van Rembrandt; Hollandse schilderkunst uit privé-bezit (Collectie Bader)*.
- 2 november: Laatste Vriendenavond van het jaar met een uitgebreide (persoonlijke) inleiding op *In het voetspoor van Rembrandt* door directeur Janrense Boonstra.

Bestuur:
Leo M. Cornelissen, *voorzitter, vrienden-activiteiten*
Erik Bolle, *penningmeester (vanaf 06.03.2011)*
Joseline de Koning, *secretaris*
Jack Koster, *speciale projecten*
Robbert Masselink, *penningmeester (tot 06.03.2011)*
Piet Rigter, *ledenwerving*
Marlies Veltheer, *publiciteit*

De bestuursactiviteiten werden ondersteund door Ger Taubmann, en tevens door vier enthousiaste leden: Liesbeth de Ruijter, Marina Klunder, Grada Achten-Lases en Wilma Vinck.

Het bestuur vergaderde in 2011 zes maal gezamenlijk; normaliter is de adjunct-directeur of de algemeen directeur van het museum daarbij aanwezig.

Het museum verwierf in 2011 de volgende kunstwerken:

AANKOPEN

- Kurt Löb (1926), *De moord op Pisuisse op het Rembrandtplein*, twee tekeningen, gewassen grafiet.
- Ritsaert ten Cate (1938-2008), *Honestly stolen from the experience of a lifetime* (2001), 2 video-stills, digitale grafiek
- Charles Howard Hodges (1764-1837), *De scheepsbouwmeester en zijn vrouw*, mezzotint, naar Rembrandts schilderij, *Dubbelportret van Jan Rijcksen en Griet Jans*, 1633, in The Royal Collection, Londen.

SCHENKINGEN

- Anneke Kuyper (1942), 30 prenten, geschenken door de kunstenares.

LANGDURIGE BRUIKLEENEN

Uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen ontving het Rembrandthuis een belangrijk portret van Rembrandt in bruikleen:

- Rembrandt van Rijn (1606-1669), *Portret van Eleazer Swalmius*, 1637, olieverf op doek.
- De collectie schilderijen van Pieter Lastman werd uitgebreid met een bruikleen van het Amsterdam Museum:

Pieter Lastman (1583-1632), *Paulus en Barnabas te Lystra*, 1617, olieverf op paneel. Bruikleen Amsterdam Museum

Het museum stelde in 2011 de volgende kunstwerken uit de collectie beschikbaar voor tentoonstellingen bij externe organisaties:

- Pieter Lastman (1583-1632), *Paulus en Barnabas te Lystra*, 1617, olieverf op paneel.
- Van het Rijksmuseum ontving het museum twee schilderijen in bruikleen:
- Anonieme leerling van Rembrandt, *De heilige familie bij avond*, 1645/46, olieverf op paneel.
  - Jan Lievens (?) (1607-1674), *Borstbeeld van een lachende jongeman*, ca. 1630, olieverf op paneel.
- Uit particulier bezit ontving het museum een recent aan Rembrandt toegeschreven 'tronie' in bruikleen:
- Rembrandt van Rijn (1606-1669), *Oude man met baard*, ca. 1630, olieverf op paneel.

- Museu de Arte do Espírito Santo 'Dionisio del Santo' in Vitória, Brazilië: 75 Rembrandt etsen en 1 etsplaat
- Govert Flinck, *Portret van Dirck Jacobsz. Leeuw*, olieverf op paneel, aan de tentoonstelling *Macht van een minderheid: vijf eeuwen doopsgezinden in Nederland* in Bijzondere Collecties, Universiteit van Amsterdam, 23 februari - 15 mei 2011.
- Rembrandt van Rijn, 66 prenten en 2 etsplaten, aan de tentoonstelling *Rembrandt: Master of Light and Shadow* in het National Museum of Western Art, Tokio, 12 maart - 12 juni 2011, en het City Art Museum, Nagoya, 25 juni - 4 september 2011.
- Pieter Lastman, *De triomf van Mordechai*, olieverf op paneel, aan de tentoonstelling *The Triumph of Identity: Salom Italia's Estherrollen en de Nederlandse Gouden Eeuw* in het Joods Historisch Museum, Amsterdam, 20 maart - 10 juli 2011.
- Rembrandt van Rijn, 54 prenten, 4 etsplaten en 50 spiegelbeeldige reproducties, aan de tentoonstelling *Rembrandt gespiegelt* in het Suermondt-Ludwig-Museum, Aken, 12 november 2011 - 5 februari 2012.
- Rembrandt van Rijn en anonieme 18de-eeuwse navolger, *De triomf van Mordechai*, ets en aquatint, aan de tentoonstelling *Rembrandts Erben: Verbesserung, Vollendung und Vermarktung eines verehrten Vorbilds* in de Veste Coburg, 17 december 2011 - 12 februari 2012.
- Aat Veldhoen, 3 tekeningen en 20 prenten, aan de tentoonstelling *Huis Veldhoen: Aatje's Vrijstaat* in het Centrum Beeldende Kunst, Amsterdam, 9 december 2011 - 5 februari 2012.

Rembrandt van Rijn (1606-1669), *Portret van Eleazer Swalmius*, 1637, olieverf op doek. Bruikleen van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen

In 2011 had de Stichting Museum Het Rembrandthuis gemiddeld 43 personen in dienst, verspreid over 26 fte's.

DIRECTIE

Janrense Boonstra, *directeur*
Michiel Kersten, *adjunct-directeur*

MUSEALE ZAKEN

COLLECTIEBEHEER & PRESENTATIE

Bob van den Boogert, *conservator*
Leonore van Sloten, *assistent conservator*
Jaap van der Veen, *conservator onderzoek/ Rembrandt Informatie Centrum*
Leonoor van Oosterzee, *registrator*

MARKETING & PUBLICITEIT

Leslie Schwartz
Thomas Coenraads, *stagiair (tot 14 januari 2011)*

EDUCATIE & PUBLIEKSBEGELEIDING

Pieter de Dreu, *hoofd*
Aernout Hagen
Petra Kana-Devilee
Wim Schot

MUSEUMDOCENTEN

Sara Backer
Céline van den Boorn
Ina Brekelmans
Donnée Festen
Iris Frerichs
Celeste Hafkenscheid
Francine Hioolen
Elke Kuiper
Mieke Marx
Anita Liemburg
Peter Pelkmans
Sabien Poutsma
Andrea Smith
Yvonne Strang
Marije Visser

DEMONSTRATEURS ETSTECHNIEK

EN VERF BEREIDEN

Eric Armitage
Annet Bult
Donnée Festen
Celeste Hafkenscheid
Fons van Laar
Veronica Nahmias
Yvonne Strang

BEDRIJFSVOERING & ALGEMENE ZAKEN

SECRETARIAAT

Maartje Elants
Esther Viëtor-van der Lecq

FINANCIËN EN CONTROLLING

Annemieke Pauptit
Berrie Legel

WINKELMANAGEMENT

Daniella Bruinsma

INTERNE ZAKEN

Herman van der Klauw, *hoofd*

HOOFDSUPPOOSTEN

Arthur van den Ende
Cees de Jager
Lilan Ramcharan-de Blicck

BEWAKING, ENTREE, WINKEL

EN HUISHOUDELIJKE DIENST

Pine van den Berg
Therese van Blijswijk (*tot 1 maart*)
Solange Coulibaly
Emmah Gateru
Conny Vuur-Geijssen
Margot van Gilst
Charlotte Haak
Elisabeth de Jongh (*tot 1 oktober*)
Maurice Knegtel
Berrie Legel
Trudy van Meel-van Egeraat
Sergio Meijenaar
Veronica Nahmias
Henk van der Putten
Thomas Rios Thellaeche
Antoinette Slagboom
Marc Souren
Lijsbeth Teding van Berkhout
Joke de Veen-van der Hoek
Jan Thijssens
Tim Verberk
Anja Zom

SUPPOOSTEN (UITZENDBUREAU 65+)

Kees Barens
Nol Bloem
Henk de Bruijn
Ida de Bruijn
Philip Fredrik
Annemarie Jansen
Carel Michels
Ron Penning
Peter Roosingh
Manfred Sieber
Ineke Sloof
Coenraad Smit
Govert Terlouw
Jan Thijssens
Jos Veenhuis (*tot 1 april*)
Annelies de Vries

SCHOONMAAKBEDRIJF ZANDER

Renate van Leeuwen (*tot 1 mei*)
Will Heesakkers
Evert Heller (*tot 1 augustus*)
Willfred Terzol

PERSONEELSVERTEGENWOORDIGING (PVT)

Maurice Knegtel, *voorzitter*
Pine van de Berg
Arthur van den Ende, *vice-voorzitter*
Aernout Hagen
Jaap van der Veen

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Leslie Schwartz
met medewerking van Thomas Coenraads

TEKSTBIJDAGEN

Bob van den Boogert
Pieter de Dreu
Aernout Hagen
Michiel Kersten
Leslie Schwartz
Leonore van Sloten

VORMGEVING

Marie-Cécile Noordzij-Pulles

FOTOGRAFIE

Janrense Boonstra
Pieter de Dreu
Maartje Elants
Kees Hageman
Sjaak Henselmans
Wim Schot
Esther Vietor-Van der Lecq

© copyright 2012,
Museum Het Rembrandthuis, Amsterdam

MUSEUM HET REMBRANDTHUIS
Jodenbreestraat 4
1011 NK Amsterdam
020 5200400

www.rembrandthuis.nl

*'This is a wonderful museum. By seeing his home and
workplace we gained a greater insight to the artist's work.
The staff at the museum were kind + helpfull.
We particularly enjoyed the etching demonstration.
Thank you.'*

06|07|11 Simeal, Martin, Breaudan